

A R A Ş T I R M A M A K A L E S İ / R E S E A R C H A R T I C L E

DOI: 10.52122/nisantasisbd.1629157

YENİ NESİL İŞ YAPMA MODELİ OLARAK KİTLESEL FONLAMA VE DESTEKÇİ
MOTİVASYONU ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA¹

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Savaş ÜNSAL

İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, Yönetim Bilişim
Sistemleri

e-posta: msavasunsal@gmail.com

ORCID 0009-0006-1968-3659

ÖZ

Bu çalışma, 2008 ekonomik krizinin ardından popülerleşen kitlesel fonlama sistemlerini ve Türkiye'deki destekçi motivasyonunu incelemektedir. Araştırma, internet üzerinden projelere küçük miktarlarda finansal destek sağlama sürecini ve bu sürecin girişimci projelerinin başarısına olan etkilerini değerlendirmektedir. Bulgular, destekçi motivasyonlarının ve girişimci özelliklerinin, projelerin başarısı üzerinde önemli etkiler yarattığını göstermektedir. Çalışma, kitlesel fonlama destekçilerinin sosyal ve manevi tatmin düzeyleri ile girişimcilerin projelerine olan bağlılıkları arasında pozitif bir ilişki ortaya koymaktadır. Sonuçlar, kitlesel fonlama sistemlerinin anlaşılması ve geliştirilmesine yönelik stratejiler geliştirilmesinde önemli bilgiler sunmaktadır. Bu araştırma için Nişantaşı Üniversitesi 28/11/2022 tarih ve 2022/43 sayılı karar numarası ile Etik Kurul Onayı alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Kitlesel Fonlama, Destekçi, Motivasyonu, Finansal Katkı, Proje Başarısı

CROWDFUNDING AS A NEXT GENERATION BUSINESS MODEL AND SUPPORTER
SYSTEM MOTIVATION

ABSTRACT

This study examines crowdfunding systems and supporter motivation in Turkey, which gained popularity following the 2008 economic crisis. The research evaluates the process of providing small financial contributions to projects via the internet and its impact on the success of entrepreneurial projects. Findings indicate that supporter motivations and entrepreneurial characteristics significantly influence project success. The study reveals a positive relationship between the social and moral satisfaction levels of crowdfunding supporters and their commitment to entrepreneurs' projects. The results provide valuable insights for understanding and improving crowdfunding systems.

Keywords: Entrepreneurship, Crowdfunding, Supporter Motivation, Financial Contribution, Project Success

Geliş Tarihi/Received: 31.01.2025

Kabul Tarihi/Accepted: 22.06.2025

Yayın Tarihi/Printed Date: 30.06.2025

Kaynak Gösterme: Ünsal, M. S. (2025). Yeni nesil iş yapma modeli olarak kitlesel fonlama ve destekçi motivasyonu üzerine bir araştırma. *İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1) 628-639.

¹ Yazarın "Yeni nesil iş yapma modeli olarak kitlesel fonlama ve destekçi motivasyonu üzerine bir araştırma" isimli doktora tezinden üretilmiştir.

GİRİŞ

Son yıllarda dijitalleşme ve teknolojik gelişmeler finansal ekosistemleri köklü bir şekilde değiştirmiştir. Kitlesel fonlama (Crowdfunding), girişimcilerin projelerini finanse etmeleri için geleneksel yöntemlere kıyasla yenilikçi bir alternatif olarak ortaya çıkmıştır (Belleflamme & Lambert, 2014). Türkiye’de kitlesel fonlama modeli, 2017 yılında Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından yasal bir çerçeveye kavuşturulmuştur (Ünsal, 2023).

Girişimcilik ekosisteminin gelişiminde finansman modellerinin evrimi kritik bir rol oynamaktadır. Geleneksel finansman kaynaklarının kısıtlı erişimi, girişimcileri alternatif yöntemler aramaya yönlendirmiştir (Ünsal, 2023). Kitlesel fonlama, bu alternatif yöntemlerden biri olarak, risk sermayesi veya banka kredisi gibi geleneksel finansman araçlarına erişimi olmayan girişimciler için fırsatlar sunmaktadır.

Bu çalışmada, kitlesel fonlama sistemlerinin işleyişi ve bu sisteme katılan destekçilerin motivasyonları ele alınarak, Türkiye bağlamında bu modelin etkileri analiz edilmektedir. Kitlesel fonlama, girişimciler için yeni bir sermaye kaynağı yaratırken, destekçilerin de çeşitli motivasyonlarla projelere yatırım yapmalarına imkan tanımaktadır (Ordanini, Miceli, Pizzetti, & Parasuraman, 2011). Girişimciler açısından, bu model yenilikçi projeleri hayata geçirmek için etkili bir finansman mekanizması sağlarken, destekçiler açısından da sosyal etkileşim, manevi tatmin ve finansal getiri beklentisi gibi faktörler projelere katkıda bulunma kararlarını şekillendirmektedir (Brem & Wassong, 2014).

Araştırmanın Konusu ve Amacı

Kitlesel fonlama, geleneksel finansman yöntemlerine erişimi olmayan girişimciler için önemli bir alternatif sunmaktadır (Lambert & Schwienbacher, 2010). Banka kredileri, risk sermayesi ve melek yatırımcılardan fon sağlamak her girişimci için mümkün olmayabilir; bu nedenle, kitlesel fonlama daha geniş kitlelere ulaşarak finansal destek yaratmanın yeni yollarını sunmaktadır. Türkiye’de kitlesel fonlama platformlarının gelişimi girişimcilik ekosisteminin genişlemesiyle doğrudan ilişkilidir ve bu alandaki girişimciler, projelerine destek sağlamak için dijital fonlama araçlarını giderek daha fazla kullanmaktadır (Ünsal, 2017).

Bu araştırmanın temel amacı, **kitlesel fonlama destekçilerinin projelere finansal katkı sağlama motivasyonlarını anlamak** ve bu motivasyonların girişimcilerin projelerinin başarısı üzerindeki etkilerini değerlendirmektir.

Bu bağlamda, araştırmanın temel soruları şunlardır:

1. Kitlesel fonlama destekçileri hangi motivasyonlarla projelere yatırım yapmaktadır?
2. Destekçilerin motivasyonları, girişimcilerin projelerinin başarısını nasıl etkilemektedir?
3. Kitlesel fonlama ekosistemi, girişimciler için sürdürülebilir bir finansman modeli olarak nasıl geliştirilebilir?

Önceki çalışmalar, destekçilerin motivasyonlarını dört temel kategoriye ayırmaktadır:

- Sosyal ve manevi tatmin,
- Projenin tanıtımı ve bilgilendirme düzeyi,
- Girişimcinin özellikleri,
- Platformun güvenilirliği ve erişilebilirliği (Bahçe, 2000).

Bu araştırma, Türkiye’de bu faktörlerin nasıl şekillendiğini ve destekçilerin yatırım kararlarını nasıl etkilediğini anlamayı hedeflemektedir.

Araştırmanın Önemi

Kitlesel fonlama, yenilikçi iş modellerinin geliştirilmesine olanak sağlayan bir sistemdir ve bu modelin etkin kullanımı, girişimcilik ekosistemine önemli katkılar sunabilir (Calic & Mosakowski,

2016). Ancak, destekçilerin motivasyonlarını anlamadan, girişimcilerin projelerini finanse etmek için en iyi stratejileri belirlemeleri mümkün olmayacaktır (Kshetri, 2017). Özellikle girişimcilik ve finansman süreçlerinin dijitalleşmesi ile, kitlesel fonlamanın sürdürülebilirliği ve etkinliği üzerine yapılan araştırmalar giderek önem kazanmaktadır (Ünsal, 2017).

Bu bağlamda, Türkiye’de kitlesel fonlama sisteminin gelişimini daha iyi anlamak için yapılan bu çalışma, hem akademik literatüre hem de girişimciler ve yatırımcılar için uygulamalı bir rehber niteliğinde olacaktır.

Bu çalışma, Türkiye’deki girişimciler için kitlesel fonlama süreçlerinin etkinliğini artırmak ve destekçilerin yatırım motivasyonlarını anlamak adına önemli bir katkı sağlamayı hedeflemektedir.

1. Kuramsal Çerçeve (Literatür Taraması)

Bu bölümde kitlesel fonlama kavramı, destekçi motivasyonu ve Türkiye’deki kitlesel fonlama ekosistemine ilişkin teorik çerçeve ele alınacaktır. Kitlesel fonlama modelleri, girişimciler ve yatırımcılar açısından sağladığı avantajlar ile finansman ekosistemine olan katkıları detaylandırılacaktır.

1.1 Kitlesel Fonlama: Kavramsal Çerçeve

Kitlesel fonlama, girişimcilerin projelerine finansal destek sağlamak için internet tabanlı platformları kullanarak geniş bir yatırımcı kitlesinden küçük ölçekli fon toplama süreci olarak tanımlanmaktadır (Belleflamme & Lambert, 2014). Geleneksel finansman yöntemlerinin aksine, kitlesel fonlama yatırımcıların doğrudan girişimcilerle etkileşim kurmasını sağlayarak girişimcilik ekosistemini dönüştürmüştür (Mollick, 2014).

Türkiye’de kitlesel fonlama, 2017 yılında Sermaye Piyasası Kanunu’nda yapılan değişiklikle yasal çerçeveye dahil edilmiştir ve platformların belirli düzenlemeler çerçevesinde faaliyet göstermesi sağlanmıştır (Ünsal, 2023).

Kitlesel fonlama, girişimciler açısından fon kaynağına erişimi demokratikleştiren bir sistem olarak değerlendirilirken, yatırımcılar açısından da yenilikçi projelere erkenden erişim sağlama ve finansal kazanç elde etme fırsatı sunmaktadır (Ünsal, 2023).

1.2 Kitlesel Fonlama Modelleri

Kitlesel fonlama, yatırımcıların finansal beklentilerine göre dört ana modele ayrılmaktadır (Lambert & Schwienbacher, 2010):

1.2.1 Bağış Tabanlı Kitlesel Fonlama

Bu modelde destekçiler, herhangi bir finansal karşılık beklemezsizin projelere bağış yapmaktadır. Genellikle sosyal girişimler, yardım kampanyaları ve sanat projeleri için kullanılmaktadır (Belleflamme & Lambert, 2014).

1.2.2 Ödül Tabanlı Kitlesel Fonlama

Destekçiler, projelere katkı sağladıklarında ürün, hizmet veya özel ayrıcalıklar gibi ödüller alırlar. Kickstarter ve Indiegogo gibi platformlar, bu modeli benimseyen küresel platformlar arasında yer almaktadır (Mollick, 2014).

1.2.3 Borç (Kredi) Tabanlı Kitlesel Fonlama

Bu modelde bireyler veya şirketler, yatırımcılardan topladıkları fonları belirli bir geri ödeme ve faiz taahhüdü ile borç olarak alırlar. Bu model, geleneksel banka kredilerine erişimi kısıtlı olan girişimciler için alternatif bir finansman yöntemi olarak değerlendirilmektedir (Agrawal, Catalini, & Goldfarb, 2015).

1.2.4. Öz Sermaye (Equity) Tabanlı Kitlese Fonlama

Destekçiler, projelere finansal katkı sağlarken şirketin hisselerini alarak ortak olurlar. Türkiye’de öz sermaye tabanlı kitlese fonlama Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) düzenlemeleri çerçevesinde faaliyet göstermektedir (Ünsal, 2023).

1.3 Destekçi Motivasyonu ve Katılım Dinamikleri

Destekçilerin kitlese fonlama projelerine yatırım yapma kararlarını etkileyen psikolojik, sosyal ve finansal motivasyon faktörleri bulunmaktadır (Ordanini et al., 2011):

1.3.1 Sosyal ve Manevi Tatmin

Destekçiler, bir projeye katkıda bulunarak toplumsal fayda yaratma ve aidiyet hissi kazanma eğilimindedirler (Gerber & Hui, 2013). Özellikle bağış ve ödül tabanlı kitlese fonlama projelerinde bu motivasyon ön plandadır.

1.3.2 Projeye Güven ve Bilgilendirme Düzeyi

Kitlese fonlama platformları üzerinde projelerin şeffaf bir şekilde tanıtılması ve düzenli bilgilendirme yapılması, destekçilerin projelere olan güvenini artıran önemli bir faktördür (Belleflamme & Lambert, 2014).

1.3.3. Girişimcinin Yetkinliği ve Geçmiş Başarıları

Yatırımcılar, projeyi hayata geçirecek girişimcinin deneyimini ve güvenilirliğini dikkate almaktadırlar. Önceki başarılı girişimleri olan girişimciler, daha yüksek destek alma eğilimindedir (Mollick, 2014).

1.3.4. Finansal Getiri Beklentisi

Öz sermaye veya borç tabanlı fonlama projelerine yatırım yapan destekçiler, finansal kazanç elde etme amacı ile hareket etmektedir. Projelerin uzun vadeli kârlılık potansiyeli, yatırım kararlarını doğrudan etkilemektedir (Agrawal et al., 2015).

1.4. Kitlese Fonlama ve Dijitalleşme

Dijital teknolojilerin gelişimiyle birlikte kitlese fonlama sistemleri blokzincir tabanlı akıllı sözleşmeler ile daha güvenli ve şeffaf hale gelmektedir (Kshetri, 2017). Özellikle Türkiye’de kitlese fonlama platformlarının dijital altyapılarının güçlendirilmesi, sistemin daha yaygın bir şekilde benimsenmesine katkı sağlayabilir (Ünsal, 2023).

1.5. Türkiye’de Kitlese Fonlama Ekosistemi

Türkiye’de kitlese fonlama 2017 yılında SPK tarafından düzenlenmeye başlanmış ve ilk yasal platformlar 2019 yılında faaliyete geçmiştir (SPK, 2019). Türkiye’deki kitlese fonlama sisteminin gelişiminde şu unsurlar öne çıkmaktadır:

- Regülasyonlar: Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından belirlenen kurallar, yatırımcıların korunmasını amaçlamaktadır.
- Ödül ve Bağış Tabanlı Modeller: Türkiye’de bu modeller yaygın olarak kullanılmaktadır.
- Öz Sermaye Tabanlı Modeller: 2021 yılı itibarıyla bu modeldeki projelere izin verilmeye başlanmıştır.
- Dijitalleşme ve Güvenlik: Blockchain tabanlı finansman modelleri geliştirilerek platform güvenliği artırılmaktadır (Ünsal, 2023).

Kitlese fonlama, geleneksel finansman sistemlerine alternatif olarak ortaya çıkan ve özellikle girişimciler için büyük fırsatlar sunan bir iş modelidir. Destekçilerin motivasyonları, projenin başarısını belirleyen en önemli faktörlerden biridir. Türkiye’de kitlese fonlama ekosisteminin

daha da gelişmesi için dijitalleşme, yasal düzenlemeler ve yatırımcı bilinci konularında iyileştirmeler yapılması gerekmektedir.

2. Araştırma Yöntemi

Bu bölümde araştırmanın yöntemi, veri toplama süreci, örneklem seçimi ve kullanılan analiz teknikleri detaylandırılacaktır. Araştırma, kitlesel fonlama destekçilerinin motivasyonlarını anlamaya yönelik bir yaklaşımla tasarlanmıştır.

2.1 Araştırmanın Tasarımı

Bu çalışma, nicel araştırma yöntemi kullanılarak yürütülmüştür. Anket yöntemi, destekçilerin kitlesel fonlama projelerine katılım motivasyonlarını değerlendirmek için kullanılmıştır (Ünsal, 2023). Kesitsel (cross-sectional) bir araştırma modeli benimsenerek, belirli bir zaman diliminde kitlesel fonlama projelerine katılım sağlayan bireylerin görüşleri analiz edilmiştir.

2.2 Evren ve Örneklem Seçimi

Araştırmanın evreni, Türkiye’de kitlesel fonlama projelerine finansal destek sağlamış bireylerden oluşmaktadır. Örneklem, Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) tarafından 2023 yılının ilk çeyreğinde yayımlanan rapor temel alınarak belirlenmiştir (Ünsal, 2023). MKK verilerine göre, 2023 yılı ilk çeyreğinde kitlesel fonlama sistemine 17.898 yatırımcı katılmıştır.

Örneklem seçiminde kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem, araştırmacının ana kütle içerisinde belirli kriterlere sahip bireyleri hızlı ve ekonomik bir şekilde seçmesine olanak tanır (Malhotra, 2004). Örneklem büyüklüğü, Erdoğan ve Yazıcıoğlu (2004) tarafından hazırlanan “Örneklem Hata Payına Göre Alınabilecek Örneklem Büyüklüğü Tablosu” esas alınarak belirlenmiş ve %95 güvenilirlik düzeyinde 384 katılımcı olarak hesaplanmıştır.

2.3 Veri Toplama Yöntemi

Araştırmada anket yöntemi kullanılmıştır. Veriler, çevrimiçi anket formları aracılığıyla toplanmıştır. Katılımcılar, Türkiye’de faaliyet gösteren kitlesel fonlama platformları aracılığıyla belirlenmiş ve anketler bu platformlardaki destekçilere ulaştırılmıştır.

Ölçüm aracı olarak kullanılan “Ödül Bazlı Kitlesel Fonlama Projelerinde Destekçi Motivasyonu Ölçeği”, Bahçe, A. (2000) tarafından geliştirilmiştir. Bu ölçek, katılımcıların kitlesel fonlama projelerine destek verme nedenlerini dört faktör altında incelemektedir:

1. Sosyal ve Manevi Tatmin (5 madde)
2. Projenin Tanıtımı ve Bilgilendirme (3 madde)
3. Proje Girişimcisinin Özellikleri (4 madde)
4. Kitlesel Fonlama Platformunun Güvenilirliği ve Erişilebilirliği (3 madde).

Anket, Likert ölçeği (1: Kesinlikle Katılmıyorum – 5: Kesinlikle Katılıyorum) kullanılarak oluşturulmuştur. Anketin geçerliliğini ve güvenilirliğini test etmek için pilot çalışma gerçekleştirilmiş ve ölçeğin Cronbach Alpha katsayısı 0.85 olarak hesaplanmıştır, bu da ölçeğin yüksek güvenilirlik seviyesine sahip olduğunu göstermektedir.

4. Veri Analizi Yöntemleri

Araştırmada şu analiz yöntemleri kullanılmıştır:

1. Betimsel İstatistikler: Katılımcıların demografik bilgileri ve anket maddelerine verdikleri yanıtlar analiz edilmiştir (Ünsal, 2023).
2. Korelasyon Analizi: Motivasyon faktörleri arasındaki ilişkiler değerlendirilmiştir.
3. Regresyon Analizi: Kitlesel fonlama projelerine destek verme motivasyonlarının girişimci başarıları üzerindeki etkisini belirlemek için uygulanmıştır (Ünsal, 2023).

Regresyon analizine göre proje girişimcisinin özellikleri ile sosyal ve manevi tatmin arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$). Ancak, projenin tanıtımı ve kitlesel fonlama platformuna güvenilirlik arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($p>0.05$).

Araştırmada kullanılan yöntem, kitlesel fonlama projelerine destek veren bireylerin motivasyonlarını ve bu motivasyonların girişimcilik ekosistemi üzerindeki etkilerini anlamayı amaçlamaktadır. Örneklem seçiminden veri analizine kadar tüm süreç, Türkiye'deki kitlesel fonlama ekosisteminin mevcut durumunu yansıtan bir çerçeve oluşturmak üzere tasarlanmıştır.

3. Bulgular ve Tartışma

Bu bölümde, araştırmadan elde edilen bulgular sunulacak ve bu bulguların literatürdeki önceki çalışmalarla karşılaştırılması yapılacaktır. İlk olarak demografik veriler, ardından korelasyon analizi, regresyon analizi ve hipotez test sonuçları değerlendirilecektir.

3.1 Demografik Bulgular

Araştırmaya katılan toplam 384 destekçinin demografik özellikleri aşağıda özetlenmiştir.

Cinsiyet Dağılımı

- Kadın: %46.1 (n=177)
- Erkek: %53.9 (n=207)

Katılımcıların çoğunluğunu erkekler oluştururken, kadın destekçilerin oranı yaklaşık %46'dır. Bu, kitlesel fonlama platformlarının her iki cinsiyet tarafından da aktif olarak kullanıldığını göstermektedir.

Yaş Dağılımı

- 32-38 yaş aralığı: %44.5 ile en büyük katılımı sağlamıştır.
- 25-31 yaş aralığı: %19.8
- 18-24 yaş aralığı: %14.6
- 39-45 yaş aralığı: %13.0
- 45 yaş ve üzeri: %8.1

Bu bulgular, kitlesel fonlama destekçilerinin büyük çoğunluğunun genç ve orta yaşlı bireylerden oluştuğunu göstermektedir.

Eğitim Seviyesi

- Lisans mezunu: %36.5 (n=140)
- Ön lisans mezunu: %27.3 (n=105)
- Lise mezunu: %15.9 (n=61)
- Lisansüstü mezunu: %14.8 (n=57)
- İlköğretim mezunu: %5.5 (n=21)

Katılımcıların büyük bir kısmı lisans ve ön lisans mezunu olup, eğitim seviyesi yükseldikçe kitlesel fonlamaya olan ilginin arttığı görülmektedir.

3.2 Korelasyon Analizi Sonuçları

Araştırmada, kitlesel fonlama destekçilerinin motivasyonları ile girişimcilerin projeleri arasındaki ilişkileri incelemek için Pearson Korelasyon Analizi uygulanmıştır.

Önemli Bulgular:

- Proje Girişimcisinin Özellikleri (PGÖ) ile Sosyal ve Manevi Tatmin (SMT) arasında güçlü pozitif bir ilişki bulunmaktadır ($r = 0.549$, $p < 0.01$).
- Sosyal ve Manevi Tatmin (SMT) ile Projenin Tanıtımı ve Bilgilendirme (PTB) arasında pozitif bir ilişki mevcuttur ($r = 0.298$, $p < 0.01$).
- Kitlesel Fonlama Platformuna Güvenilirlik ve Erişilebilirlik (KFP) ile diğer değişkenler arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir ($r < 0.1$, $p > 0.05$).

Bu sonuçlar, kitlesel fonlama destekçilerinin girişimci özelliklerine ve projelerin sosyal değerine büyük önem verdiğini, ancak platform güvenilirliğinin yatırım kararları üzerinde belirleyici bir faktör olmadığını göstermektedir.

3.3 Regresyon Analizi Sonuçları

Araştırmada destekçi motivasyonlarının girişimcilerin projelerinin başarısını nasıl etkilediğini anlamak için çoklu regresyon analizi uygulanmıştır.

Tablo 1. Projenin Tanıtımı ve Bilgilendirme (PTB) Üzerindeki Etkiler

Bağımsız Değişken	B	t	p
Sosyal ve Manevi Tatmin (SMT)	0.422	6.049	0.000
Kitlesel Fonlama Platformuna Güvenilirlik (KFP)	0.034	0.686	0.493

Sosyal ve Manevi Tatmin (SMT), projenin tanıtımı ve bilgilendirme düzeyini anlamlı bir şekilde etkilemektedir ($p < 0.01$).

Kitlesel Fonlama Platformuna Güvenilirlik (KFP) değişkeni istatistiksel olarak anlamlı bir etkide bulunmamaktadır ($p > 0.05$).

Tablo 2. Proje Girişimcisinin Özellikleri (PGÖ) Üzerindeki Etkiler

Bağımsız Değişken	B	t	p
Sosyal ve Manevi Tatmin (SMT)	0.742	12.748	0.000
Kitlesel Fonlama Platformuna Güvenilirlik (KFP)	0.074	1.810	0.071

Sosyal ve Manevi Tatmin (SMT), girişimcilerin özelliklerini anlamlı bir şekilde etkilemektedir ($p < 0.01$).

Kitlesel Fonlama Platformuna Güvenilirlik (KFP), girişimcinin özellikleri üzerinde anlamlı bir etkiye sahip değildir ($p > 0.05$).

3.4 Hipotez Testleri ve Tartışma**Tablo 3.** Araştırma kapsamında test edilen hipotezlerin sonuçları aşağıda sunulmuştur.

Hipotez	Sonuç
H1: PGÖ ↔ SMT (Pozitif ilişki)	Kabul
H2: PGÖ ↔ PTB (Pozitif ilişki)	Kabul
H3: PGÖ ↔ KFP (Pozitif ilişki)	Reddedildi
H4: SMT ↔ PTB (Pozitif ilişki)	Kabul
H5: SMT ↔ KFP (Pozitif ilişki)	Reddedildi
H6: PTB ↔ KFP (Pozitif ilişki)	Reddedildi

Yorum:

- Girişimcinin özellikleri, destekçilerin sosyal ve manevi tatmin seviyelerini doğrudan etkilemektedir.
- Destekçiler, projelerin tanıtımı ve bilgilendirme düzeyine büyük önem vermektedir.
- Kitlese fonlama platformlarının güvenilirliği ve erişilebilirliği, destekçilerin kararlarında belirleyici bir faktör olarak görülmemektedir.

Bulgular, kitlese fonlama destekçilerinin girişimcilerin özelliklerine ve projelerin tanıtımına duyarlı olduğunu, ancak platform güvenilirliğinin yatırım kararları üzerinde sınırlı bir etkisi olduğunu göstermektedir.

4. Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde, araştırma bulgularının genel bir değerlendirmesi yapılacak ve elde edilen sonuçlara dayanarak kitlese fonlama ekosisteminin gelişimine yönelik öneriler sunulacaktır.

4.1. Sonuçlar

Bu araştırma, kitlese fonlama projelerine destek veren bireylerin motivasyonlarını ve bu motivasyonların girişimcilerin projelerinin başarısına olan etkilerini analiz etmeyi amaçlamıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki temel sonuçlara ulaşılmıştır:

- Girişimcinin özellikleri ve sosyal-manevi tatmin arasında güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Girişimcinin deneyimi, itibarı ve projenin sosyal etkisi, destekçilerin finansal katkıda bulunma kararlarını önemli ölçüde etkilemektedir.
- Projenin tanıtımı ve bilgilendirme düzeyi, destekçi motivasyonları üzerinde doğrudan etkilidir. Destekçiler, projeye ilişkin bilgilendirmelerin açık, düzenli ve güvenilir olmasını beklemektedir.
- Kitlese fonlama platformlarının güvenilirliği, destekçilerin yatırım kararlarında belirleyici bir faktör olmamaktadır. Ancak, platformların daha fazla şeffaflık ve güvenlik tedbirleri sunması, uzun vadede yatırımcıların katılımını artırabilir.
- Sosyal ve manevi tatmin, kitlese fonlama projelerine destek vermede önemli bir motivasyon kaynağıdır. Destekçiler, yalnızca finansal kazanç amacıyla değil, projelerin sosyal etkilerine de duyarlı olarak karar vermektedir.

Bu bulgular, kitlese fonlamanın girişimcilerin finansmana erişimini kolaylaştıran yenilikçi bir model olduğunu göstermektedir. Ancak sistemin sürdürülebilirliği için bazı iyileştirmelere ihtiyaç duyulmaktadır.

4.2. Öneriler

Araştırmadan elde edilen sonuçlar ışığında, girişimciler, yatırımcılar, platform yöneticileri ve politika yapımcıları için öneriler aşağıda sunulmaktadır.

4.2.1 Girişimciler İçin Öneriler

- Güçlü bir proje anlatımı geliştirilmelidir: Destekçilerin projeye yatırım yapma kararları, girişimcinin kendini ne kadar iyi ifade edebildiğine bağlıdır. Bu nedenle, proje tanıtımında açık, etkileyici ve güven verici bir dil kullanılmalıdır.
- Düzenli bilgilendirme sağlanmalıdır: Proje ilerleme süreci hakkında güncellemeler sunmak, destekçilerin güvenini artıracaktır.
- Destekçilerin sosyal beklentileri dikkate alınmalıdır: Projelerin yalnızca finansal değil, sosyal ve çevresel faydalarına da vurgu yapmak, destekçi sayısını artırabilir.

4.2.2 Kitlese Fonlama Platformları İçin Öneriler

- Şeffaflık artırılmalıdır: Platformlar, projelerin finansal süreçleri hakkında daha fazla bilgi sunarak yatırımcı güvenini artırabilir.

- Güvenlik önlemleri güçlendirilmelidir: Dolandırıcılık riskine karşı ek doğrulama mekanizmaları oluşturulmalıdır.
- Başarılı projeler için rehberlik sağlanmalıdır: Yeni girişimciler, geçmişte başarılı olan projelerin stratejilerinden faydalanabilmelidir.

SONUÇ

Bu çalışma, 2008 ekonomik krizin ardından Türkiye'de popüler hale gelen kitlesel fonlama sistemlerini ve bu sistemlerin destekçilerinin motivasyonlarını detaylı bir şekilde incelemiştir. Araştırma bulguları, projelerin başarısında girişimcilerin kişisel özellikleri ve projeye olan sosyal ve manevi bağlılıklarının belirgin bir etkisi olduğunu ortaya koymuştur. Girişimcilerin projelerini etkili bir şekilde tanıtması, destekçilerin katılımını ve finansal desteğini önemli ölçüde artırmaktadır. Ancak, bulgular aynı zamanda kitlesel fonlama platformlarının güvenilirliği ve şeffaflığının, destekçi kararlarında beklenen etkiyi göstermediğini belirtmektedir. Bu durum, platformların güvenlik ve şeffaflık önlemlerini artırma gerekliliğini vurgulamaktadır.

Kitlesel fonlama, özellikle finansal kaynaklara erişimde zorluk çeken girişimciler için vazgeçilmez bir araç haline gelmiştir. Ancak, bu sistemin etkinliğinin artırılabilmesi için girişimcilerin ve platform yöneticilerinin destekçi beklentilerini daha iyi anlamaları ve bu beklentilere yanıt vermeleri gerekmektedir. Ayrıca, Türkiye'deki kitlesel fonlama ekosisteminin daha ileri bir seviyeye taşınabilmesi için stratejik planlamalar yapılmalı ve bu planlamalar düzenleyici otoriteler tarafından desteklenmelidir.

Sonuç olarak, bu çalışmanın elde ettiği bulgular, kitlesel fonlama sistemlerinin daha iyi anlaşılmasına ve geliştirilmesine yönelik kritik bilgiler sunmaktadır. Gelecekteki araştırmalar, özellikle blockchain teknolojisinin kitlesel fonlama üzerindeki etkileri gibi yeni ve yenilikçi konulara odaklanabilir. Bu sayede, kitlesel fonlama, girişimcilik ekosistemine daha derinlemesine entegre edilebilir ve sürdürülebilir bir finansman modeli olarak daha geniş bir kabul görebilir.

KAYNAKÇA

- Agrawal, A., Catalini, C., & Goldfarb, A. (2015). Crowdfunding: Geography, social networks, and the timing of investment decisions. *Journal of Economics & Management Strategy*, 24(2), 253-274.
- Belleflamme, P., Lambert, T., & Schwienbacher, A. (2014). Crowdfunding: Tapping the right crowd. *Journal of Business Venturing*, 29(5), 585-609.
- Brem, A., & Wassong, N. (2014). Business Model Innovation and Crowdfunding: A Review of the Literature and Directions for Future Research. *Springer Proceedings in Business and Economics*, 25-40.
- Bruton, G., Khavul, S., & Siegel, D. (2015). *Entrepreneurship Theory and Practice*, 39(1), 9-26.
- Calic, G., & Mosakowski, E. (2016). *Kicking off social entrepreneurship: How a sustainability orientation influences crowdfunding success*. *Journal of Management Studies*, 53(5), 738-767.
- Gerber, E. M., & Hui, J. (2013). Crowdfunding: Motivations and deterrents for participation. *ACM Transactions on Computer-Human Interaction*, 20(6), 1-32.
- Kshetri, N. (2017). Blockchain's roles in meeting key supply chain management objectives. *International Journal of Information Management*, 39, 80-89.
- Lambert, T., & Schwienbacher, A. (2010). An empirical analysis of crowdfunding. *SSRN Electronic Journal*, 1578175.
- Mollick, E. (2014). The dynamics of crowdfunding: An exploratory study. *Journal of Business Venturing*, 29(1), 1-16.
- Ordanini, A., Miceli, L., Pizzetti, M., & Parasuraman, A. (2011). Crowd-funding: Transforming customers into investors through innovative service platforms. *Journal of Service Management*, 22(4), 443-470.
- Bahçe, A., (2000). Ödül Bazlı Kitlesele Fonlama Projelerinde Destekçi Motivasyonu Ölçeği. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.
- Sermaye Piyasası Kurulu. (2019). Türkiye'de Kitlesele Fonlama ve Yatırımcı Koruma Önlemleri Raporu. SPK Yayınları.
- Ünsal, S. (2017). Kitlesele Fonlama: İş Yapma Yöntemini Değiştirecek Yeni Sistem. Ceres Yayınevi.
- Ünsal, S. (2023). Yeni Nesil İş Yapma Modeli Olarak Kitlesele Fonlama ve Destekçi Motivasyonu. (Doktora Tezi). İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, İşletme Anabilim Dalı. Araştırma Yöntemi ve İstatistiksel Analiz Kaynakları
- Erdoğan, İ., & Yazıcıoğlu, Y. (2004). Örneklem Seçimi ve Hata Payına Göre Alınabilecek Örneklem Büyüklüğü Tablosu. Seçkin Yayıncılık.
- Malhotra, N. K. (2004). Marketing research: An applied orientation. Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.

EXTENDED ABSTRACT
GENİŞLETİLMİŞ ÖZET**CROWDFUNDING AS A NEXT-GENERATION BUSINESS MODEL AND
SUPPORTER MOTIVATION****Introduction And Research Purpose**

Crowdfunding has emerged as an alternative financing model that enables entrepreneurs to raise capital from a large audience through digital platforms. Particularly after the 2008 financial crisis, traditional financing methods became more challenging for entrepreneurs, leading to the rapid growth of crowdfunding systems (Belleflamme & Lambert, 2014). In Turkey, crowdfunding gained legal recognition with the regulatory framework introduced by the Capital Markets Board (SPK) in 2017 (Ünsal, 2023).

This study aims to analyze the motivations of supporters who financially contribute to crowdfunding projects in Turkey and how these motivations influence the success of entrepreneurial projects. The research investigates key motivational factors such as social and moral satisfaction, project presentation and promotion, the entrepreneur's characteristics, and platform reliability (Ünsal, 2023).

Conceptual Framework and Literature Review

Crowdfunding is categorized into four primary models (Lambert & Schwenbacher, 2010):

1. Donation-Based Crowdfunding – Supporters contribute funds without expecting financial returns (Ünsal, 2023).
2. Reward-Based Crowdfunding – Contributors receive products, services, or exclusive benefits in return (Mollick, 2014).
3. Debt-Based Crowdfunding – Investors lend money with repayment expectations (Agrawal, Catalini, & Goldfarb, 2015).
4. Equity-Based Crowdfunding – Investors acquire company shares and become stakeholders (Ünsal, 2023).

Prior research highlights that supporters are primarily driven by social impact, trust in the entrepreneur, and transparent project communication (Ordanini et al., 2011). In Turkey, the development of crowdfunding platforms and regulations continues to shape investment behaviors (Ünsal, 2023).

Methodology and Findings

This study employs a quantitative research method through a structured survey administered to 384 crowdfunding supporters in Turkey (Ünsal, 2023). The research utilized descriptive statistics, correlation analysis, and multiple regression analysis to evaluate the relationship between supporter motivation and project success.

Key findings include:

- A strong positive correlation between the entrepreneur's characteristics and social/moral satisfaction ($r = 0.549, p < 0.01$).
- A significant impact of social and moral satisfaction on project promotion and visibility ($p < 0.01$).
- No statistically significant relationship between platform reliability and supporter motivation ($p > 0.05$) (Ünsal, 2023).

These results indicate that supporters place greater importance on the entrepreneur's credibility and the project's social impact rather than platform security.

Conclusion and Recommendations

The study demonstrates that crowdfunding is an effective financing tool for entrepreneurs, especially when the entrepreneur's credibility and project's societal value are well-communicated. However, platform reliability is not a primary determinant of supporter motivation in Turkey.

To enhance crowdfunding efficiency, the following recommendations are proposed:

- Entrepreneurs should improve project storytelling and maintain regular updates to attract investors.
- Crowdfunding platforms should increase transparency and provide enhanced fraud protection mechanisms.
- Regulatory authorities should introduce further incentives and tax benefits for crowdfunding investors.

Future research could explore the integration of blockchain technology in crowdfunding and the long-term performance of equity-based crowdfunding models in Turkey.

KATKI ORANI BEYANI VE ÇIKAR ÇATIŞMASI BİLDİRİMİ

Sorumlu Yazar <i>Responsible/Corresponding Author</i>		Mustafa Savaş ÜNSAL		
Makalenin Başlığı <i>Title of Manuscript</i>		Yeni Nesil İş Yapma Modeli Olarak Kitlesel Fonlama ve Destekçi Motivasyonu Üzerine Bir Araştırma Crowdfunding As A Next-Generation Business Model And Supporter Motivation		
Tarih <i>Date</i>		20 Ocak 2025 20 January 2025		
Makalenin türü (Araştırma makalesi, Derleme vb.) Manuscript Type (Research Article, Review etc.)		Araştırma Makalesi Research Article		
Yazarların Listesi / List of Authors				
<i>Sıra</i> <i>No</i>	Adı-Soyadı <i>Name - Surname</i>	Katkı Oranı <i>Author Contributions</i>	Çıkar Çatışması <i>Conflicts of Interest</i>	Destek ve Teşekkür (Varsa) <i>Support and Acknowledgment</i>
1	MUSTAFA SAVAŞ ÜNSAL	%100	Yok	